Suuri valiokunta

Perjantai 6.11.2015 klo 13.30—15.11

Läsnä
puheenjohtaja Anne-Mari Virolainen kok
varapuheenjohtaja Anne Louhelainen ps (1—10, 11 osittain)
2. varapuheenjohtaja Tytti Tuppurainen sd
jäsen Sirkka-Liisa Anttila kesk (1—10, 11 osittain)
jäsen Eva Biaudet r (7 osittain, 8—21)
jäsen Simon Elo ps
jäsen Sari Essayah kd (1—16, 17 osittain)
jäsen Jukka Gustafsson sd (1—10, 11 osittain)
jäsen Timo Harakka sd (6 osittain, 7—16, 17 osittain)
jäsen Anne Kalmari kesk (1—10, 11 osittain)
jäsen Emma Kari vihr
jäsen Johanna Karimäki vihr
jäsen Elsi Katainen kesk (1—10, 11 osittain)
jäsen Katri Kulmuni kesk (1—10, 11 osittain)
jäsen Elina Lepomäki kok
jäsen Jari Leppä kesk (1—10, 11 osittain)
jäsen Sanna Marin sd (4 osittain, 5—16, 17 osittain)
jäsen Kai Mykkänen kok
jäsen Jaana Pelkonen kok
jäsen Ville Tavio ps
jäsen Sinuhe Wallinheimo kok
varajäsen Pekka Haavisto vihr (1—16, 17 osittain)
varajäsen Jukka Kopra kok (5 osittain, 6—12, 13 osittain)
varajäsen Riitta Myller sd
varajäsen Outi Mäkelä kok (1—8, 9 osittain)
varajäsen Ilmari Nurminen sd (4 osittain 5—21)
varajäsen Arto Pirttilahti kesk (1—10, 11 osittain)
varajäsen Tuomo Puumala kesk(9, 10 ja 11 osittain)
varajäsen Sari Raassina kok
varajäsen Annika Saarikko kesk (1—10, 11 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Peter Saramo
valiokuntaneuvos Anna Sorto

Pöytäkirja SuVP 33/2015 vp

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 24 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston selvitys: OSA/Euroopan unionin ja Jordanian välinen takaisinottosopimus

Valtioneuvoston E-selvitys E 63/2015 vp (asiakirja A 3)
Liiteasiakirja OSA/Euroopan unionin ja Jordanian välinen takaisinottosopimus E 63/2015 vp perusmuistio

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten hallintovaliokuntaan.

Valiokunta totesi perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta.

4. Valtioneuvoston kirjelmä Eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (energiatehokkuusmerkintäasetus)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 13/2015 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 13/2015 vp
Valiokunnan lausunto YmVL 9/2015 vp

Ympäristövaliokunnan lausunto YmVL 9/2015 vp on saapunut valiokuntaan.

Talousvaliokunnan lausunto TaVL 13/2015 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 70/2015 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokuntien lausuntojen mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

5. Valtioneuvoston selvitys komission suosituksesta neuvostolle komission valtuuttamisesta aloittamaan neuvottelut transatlanttisesta kauppa- ja investointisopimuksesta EU:n ja Yhdysvaltojen välillä

Valtioneuvoston E-selvitys E 43/2013 vp
Valiokunnan lausunto VaVL 3/2014 vp
E-jatkokirjelmä EJ 19/2015 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 14/2013 vp
Valiokunnan lausunto SuVL 1/2014 vp
Valiokunnan lausunto UaVL 1/2014 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 9/2014 vp
E-jatkokirjelmä EJ 8/2015 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 8/2014 vp

E-jatkokirjelmä EJ 7/2015 vp
Valiokunnan lausunto TyVL 1/2014 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 14/2015 vp
Liiteasiakirja Komission sopimustekstiehdotus siitä miten investointisuojaa ja riitojenratkaisua (ISDS) koskevat määräykset ehdotetaan sisällytettäviksi Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Yhdysvaltojen välisiin kauppa- ja investointikumppanuussopimusneuvotteluihin ja muihin Euroopan unionin vapaakauppasopimuksiin EJ 19/2015 vp perusmuistio

Merkittiin saapuneeksi työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä. EJ 19/2015 vp - E 43/2013 vp

Talousvaliokunnan lausunto TaVL 14/2015 vp (EJ 19/2015 vp - E 43/2013 vp) on saapunut valiokuntaan.

Päätettiin lähettää erikoisvaliokunnan lausunto tiedoksi valtioneuvostolle.

6. Valtioneuvoston selvitys: Ehdotukset asetuksiksi komission delegoitujen asetusten (EU) N:o 639/2014 ja (EU) N:o 640/2014 sekä komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 809/2014 muuttamiseksi (EU:n yhteisen maatalouspolitiikan yksinkertaistaminen)

Valtioneuvoston E-selvitys E 52/2015 vp
E-jatkokirjelmä EJ 21/2015 vp
Liiteasiakirja Ehdotukset asetuksiksi komission delegoitujen asetusten (EU) N:o 639/2014 ja (EU) N:o 640/2014 sekä komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 809/2014 muuttamiseksi (EU:n yhteisen maatalouspolitiikan yksinkertaistaminen) EJ 21/2015 vp perusmuistio

Valiokunta merkitsi saapuneeksi maa- ja metsätalousvaliokunnan kannanoton: Valiokunta yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan ja edellyttää, että valtioneuvoston kannassa mainittu otantojen yhdistämismahdollisuus tulee olla edelleen käytettävissä. Pitäen ehdottoman välttämättömänä EU:n maatalouspolitiikan yksinkertaistamista valiokunta tulee myöhemmin käsitellessään komission delegoidun asetuksen (EU) 640/2014 muutoksia mm. seuraamuksiin liittyen ottamaan tältäkin osin kantaa EU:n yhteisen maatalouspolitiikan yksinkertaistamiskysymyksiin. EJ 21/2015 vp - E 52/2015 vp.

Valiokunta päätti lähettää erikoisvaliokunnan kannanoton tiedoksi valtioneuvostolle.

7. Valtioneuvoston selvitys: Afrikan ja Euraasian muuttavien vesilintujen suojelemisesta tehdyn sopimuksen (AEWA) muuttaminen

Valtioneuvoston E-selvitys E 59/2015 vp
Liiteasiakirja Afrikan ja Euraasian muuttavien vesilintujen suojelemisesta tehdyn sopimuksen (AEWA) muuttaminen E 59/2015 vp perusmuistio

Valiokunta merkitsi saapuneeksi maa- ja metsätalousvaliokunnan kannanoton: Valiokunta yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan korostaen sitä, että myös muita allikannan muutoksiin vaikuttavia tekijöitä kuin metsästysvaikutuksia tulee selvittää. Tukkakoskelon osalta

valiokunta korostaa sitä, että adaptiivinen kestävä metsästys kansainvälisen hoitosuunnitelman puitteissa tulee sallia.

Valiokunta merkitsi saapuneeksi ympäristövaliokunnan kannanoton: Valiokunta kannattaa valtioneuvoston kannan mukaisesti kuovin, metsähanhen ja allin kansainvälisten hoitosuunnitelmien hyväksymistä Afrikan ja Euraasian muuttavien lintujen suojelusta tehdyn sopimuksen osapuolikokouksessa 9.-14.11.2015. Valiokunta toteaa, että Itämeren allikanta on taantunut, ja kansainvälinen luonnonsuojeluliitto IUCN on määritellyt allin maailmanlaajuisesti vaarantuneeksi lajiksi. Valiokunta pitää erittäin tärkeänä allin hoitosuunnitelman hyväksymistä sekä sen vaikuttavaa, kattavaa ja nopeaa täytäntöönpanoa Itämerellä. Valiokunta korostaa myös sitä, että mikäli allikanta ei toimista huolimatta käänny kasvuun, tulee muita kuin metsästyksen kieltämistä koskevia hoitotoimenpiteitä pyrkiä ensisijaisesti tehostamaan edelleen.

Valiokunta päätti lähettää erikoisvaliokuntien kannanotot tiedoksi valtioneuvostolle.

8. Valtioneuvoston selvitys: Muuttoliikkeen hallinta - EU:n taloudelliset toimet
Valtioneuvoston E-selvitys E 54/2015 vp

Merkittiin saapuneeksi valtiovarainvaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

9. Vallettan huippukokous 11.-12.11.2015
Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 85/2015 vp Valtioneuvoston kaslian muistio 4.11.2015 (asiakirja A 9)

Valmistelu

Valiokunnassa oli kuultavana:
- pääministeri Juha Sipilä

avustajanaan:
EU-asioiden valtiosihteeri Kare Halonen
erityisavustaja Jari Haapiainen
valtioneuvoston kanslia

Suomen valmistautuminen 11.–12.11.2015 Maltan Vallettassa järjestettävään päämiestason huippukokoukseen

Tämä ja seuraava päiväjärjestyksen asia päätettiin käsitellä yhdessä.

Ed. Puumala merkittiin saapuneeksi ja ed. Mäkelä poistuneeksi.

Pääministeri Sipilä esitteli huippukokouksen sekä päämieskokouksen asiat.

Puheenvuoron käyttivät ed. Tuppurainen, Essayah, Haavisto, Biaudet ja Karimäki. Pääministeri Sipilä vastasi puheenvuoroihin.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

10. Epävirallinen valtion tai hallitusten päämiesten kokous 12.11.2015

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 86/2015 vp Valtioneuvoston kanslian muistio 4.11.2015 (asiakirja A 10)

Valmistelu

Valiokunnassa oli kuultavana:
- pääministeri Juha Sipilä

avustajanaan:
EU-asioiden valtiosihteeri Kare Halonen
erityisavustaja Jari Haapiainen
valtioneuvoston kanslia

Todettiin käsitellyksi edellisessä päiväjärjestyksen kohdassa.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

11. Euroryhmä 5.10.2015

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 68/2015 vp
EUN-raportti Ecofin-neuvosto 6.10.2015; Yhteenvetoraportti Valtiovarainministeriön raportti 7.10.2015

Raportointi

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Alexander Stubb

avustajanaan:
Suomen pysyvä edustaja EU:ssa Pilvi-Sisko Vierros-Villeneuve
Suomen Pysyvä Edustusto
alivaltiosihteeri Tuomas Saarenheimo
budjettineuvos Seija Kivinen
neuvotteleva virkamies Susanna Ikonen
erityisasiantuntija Vesa Kulmala
erityisavustaja Pasi Rajala
valtioneuvoston kanslia

Merkittiin raportti saapuneeksi

Ed. Saarikko, Kulmuni, Pirttilahti, Gustafsson, Leppä, Anttila, Louhelainen, Katainen, Kalmari ja Puumala merkittiin poistuneiksi.

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

12. Euroopan unionin neuvoston kokous 6.10.2015 (ECOFIN)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 69/2015 vp
EUN-raportti ECOFIN 061015 Euroryhmä 051015 EUN 68 EUN 69.pdf Valtiovarainministeriön raportti 7.10.2015 (asiakirja A 12)

Raportointi

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Alexander Stubb

avustajanaan:
Suomen pysyvä edustaja EU:ssa Pilvi-Sisko Vierros-Villeneuve
Suomen Pysyvä Edustusto
alivaltiosihteeri Tuomas Saarenheimo
budjettineuvos Seija Kivinen
neuvotteleva virkamies Susanna Ikonen
erityisasiantuntija Vesa Kulmala
erityisavustaja Pasi Rajala
valtioneuvoston kanslia

Merkittiin raportti saapuneeksi

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

13. Euroryhmä 9.11.2015

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 81/2015 vp

Valmistelu

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Alexander Stubb

avustajanaan:
Suomen pysyvä edustaja EU:ssa Pilvi-Sisko Vierros-Villeneuve
Suomen Pysyvä Edustusto
alivaltiosihteeri Tuomas Saarenheimo
budjettineuvos Seija Kivinen
neuvotteleva virkamies Susanna Ikonen
erityisasiantuntija Vesa Kulmala
erityisavustaja Pasi Rajala
valtioneuvoston kanslia

Ed. Kopra merkittiin poistuneeksi.

Ministeri Stubb esitteli euroryhmän sekä kohdissa 14 ja 15 mainittujen neuvoston kokousten valmistelut. Puheenvuoroja käytettiin asiakohdittain seuraavasti.

•Pankkiunioni – Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston (SRB) toiminnan esittely

•Kreikka – tilannekatsaus

Puheenvuoron käyttivät ed. Harakka ja Elo. Ministeri Stubb vastasi puheenvuoroihin.

•Talous- ja rahoitusmarkkinatilanne

•Espanja – suullinen informointi ohjelman jälkeisen 4. valvontakäynnin tuloksista

•Komission ehdotukset talouden ohjausjärjestelmästä – euroaluetta koskevat asiat

Ed. Tuppurainen käytti puheenvuoron. Ministeri Stubb vastasi puheenvuoroon.

•Muut asiat:

a) (mahd.) Aasian infrastruktuuri-investointipankki (AIIB)

b) G7-kokouksen jälkibriefi

c) Euroryhmätyöryhmän (EWG) puheenjohtajan nimittäminen

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

14. Euroopan unionin neuvoston kokous 10.11.2015 (ECOFIN)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 82/2015 vp Valtiovarainministeriön muistio 4.11.2015 (asiakirja A 14)

Valmistelu

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Alexander Stubb

avustajanaan:
Suomen pysyvä edustaja EU:ssa Pilvi-Sisko Vierros-Villeneuve
Suomen Pysyvä Edustusto
alivaltiosihteeri Tuomas Saarenheimo
budjettineuvos Seija Kivinen
neuvotteleva virkamies Susanna Ikonen
erityisasiantuntija Vesa Kulmala
erityisavustaja Pasi Rajala

valtioneuvoston kanslia

Lainsäädäntöasiat

2.A-kohtien luettelon hyväksyminen

3.Muut asiat

Ei-lainsäädäntöasiat

4.A-kohtien luettelon hyväksyminen

5.Pääomamarkkinaunionin luomista koskeva komission toimintasuunnitelma (E 3/2015 vp)

Valiokunta käsitteli asiaa EU-neuvoston (ECOFIN 10.11.2015) asialistalla.

6. Pankkiunionin toteuttaminen (U 58/2013 vp, E 143/2014 vp)

Puheenvuoron käyttivät ed. Essayah ja Karimäki. Ministeri Stubb vastasi puheenvuoroihin.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 71/2015 vp: Valiokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston toimintalinjaan.

7.Yhteinen kriisinratkaisumekanismi – kriisinratkaisurahaston täydentävät rahoitusjärjestelyt (E 34/2015 vp)

Puheenvuoron käytti ed. Karimäki. Ministeri Stubb vastasi puheenvuoroihin..

Valiokunta käsitteli asiaa EU-neuvoston (ECOFIN 10.11.2015) asialistalla.

Ed. Essayah ehdotti, että valiokunta hyväksyy eduskunnan kannan, jonka mukaan mitään asetuksen määräystä ei voida tulkita siten, että se loisi jäsenvaltioille velvollisuuden poikkeuksellisen julkisen rahoitustuen myöntämiseen tai EVM:n varojen käyttöön. Siksi Suomen ei pidä solmia ECOFIN-neuvostolle esitettyä sopimusta lainajärjestelyistä yhteisen kriisinratkaisuneuvoston kanssa.Ehdotus raukesi kannattamattomana.

8.Talouden ohjausjärjestelmä ja viiden puheenjohtajan raportin jatkotoimet

Ed. Tuppurainen ehdotti ed. Marinin, Biaudet'n ja Karimäen kannattamana, että valiokunta hyväksyy seuraavan sisältöisen eduskunnan kannan: ”Suomen tavoitteena on raha- ja talousliitto EMU:n kehittäminen siten, että sen painopisteenä on talouskasvun, työllisyyden ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden sekä rahoitusvakauden vahvistaminen Euroopassa. Suomen on oltava aktiivinen raha- ja talousliiton kehittämisessä.” Lisäksi ed. Essayah Käytti puheenvuoron.

Puheenjohtaja päätti, että ehdotusta ei oteta äänestettäväksi, koska valtioneuvosto on ilmoittanut tuovansa sen eduskunnan käsiteltäväksi E-kirjelmällä 20.11.2015.

9.Ilmastorahoitus (E 177/2014 vp)

Valiokunta käsitteli asiaa EU-neuvoston (ECOFIN 10.11.2015) asialistalla.

.

10.Limassa 8.-11.10.2015 pidettyjen G20-maiden ja IMF :n kokousten jatkotoimet

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

15. Euroopan unionin neuvoston kokous 13.11.2015 (ECOFIN, budjetti)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 84/2015 vp Valtiovarainministeriön muistio 3.11.2015 (asiakirja A 15)

Valmistelu

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Alexander Stubb

avustajanaan:
Suomen pysyvä edustaja EU:ssa Pilvi-Sisko Vierros-Villeneuve
Suomen Pysyvä Edustusto
alivaltiosihteeri Tuomas Saarenheimo
budjettineuvos Seija Kivinen
neuvotteleva virkamies Susanna Ikonen
erityisasiantuntija Vesa Kulmala
erityisavustaja Pasi Rajala
valtioneuvoston kanslia

Lainsäädäntökäsittelyt

Euroopan parlamentin kanssa pidettävän sovittelukomitean kokouksen valmistelu (U 4/2015 vp)

Ed. Harakka käytti puheenvuoron. Ministeri Stubb vastasi puheenvuoroon.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 72/2015 vp: Valiokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston toimintalinjaan.

Euroopan parlamentin kanssa pidettävän sovittelukomitean kokouksen tulokset

Muut asiat

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

16. Euroopan unionin neuvoston kokous 8.-9.10.2015 (Oikeus-ja sisäasiainneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 72/2015 vp
EUN-raportti OSA; Oikeus- ja sisäasioiden neuvosto 8.-9.10.2015 Luxemburgissa, SISÄ-ASIAT Sisäministeriön raportti 16.10.2015 (asiakirja A 16)

Raportointi

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Petteri Orpo

avustajanaan:
Suomen pysyvä edustaja EU:ssa Pilvi-Sisko Vierros-Villeneuve
Suomen Pysyvä Edustusto
ylijohtaja Laura Yli-Vakkuri
maahanmuuttojohtaja Tuomo Kurri
erityisasiantuntija Riikka Rytkönen
sisäministeriö

Merkittiin raportti saapuneeksi

Raportointi SM:n osuudesta.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

17. Euroopan unionin neuvoston kokous 9.11.2015 (ylimääräinen oikeus- ja sisäasiainneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 83/2015 vp Sisäministeriön muistio 4.11.2015 (asiakirja A 17)

Valmistelu

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Petteri Orpo

avustajanaan:
Suomen pysyvä edustaja EU:ssa Pilvi-Sisko Vierros-Villeneuve
Suomen Pysyvä Edustusto
ylijohtaja Laura Yli-Vakkuri
maahanmuuttojohtaja Tuomo Kurri
erityisasiantuntija Riikka Rytkönen
sisäministeriö

Muuttokriisi

Ministeri Orpo esitteli asian. Puheenvuoron käyttivät ed. Tuppurainen, Biaudet, Haavisto, Essayah, Karimäki, Mykkänen ja Marin. Ministeri Orpo vastasi puheenvuoroihin.

Keskustelun aikana ed. Tuppurainen ehdotti ed. Marinin ja Karimäen kannattamana, että valiokunta hyväksyy seuraavan sisältöisen eduskunnan kannan: ”Suomen on toimittava sen edistämiseksi, että turvapaikanhakijoiden laillisia ja turvallisia maahantuloreittejä Eurooppaan selvitetään. Tällä hetkellä turvallisia reittejä ei käytännössä ole, mikä on johtanut muun muassa Välimerellä sattuneisiin tragedioihin, kun turvapaikanhakijat pyrkivät Eurooppaan huonokuntoisilla lautoilla eri merireittejä käyttäen. Tämän vuoden syyskuun loppuun mennessä Välimeren yli on tullut jo miltei 490 000 pakolaista ja turvapaikanhakijaa, joista arviolta 3 000 on kuollut merimatkan aikana. Myös humanitaaristen viisumien käyttöönottoa on selvitettävä pakolaistilanteen helpottamiseksi. Ihmisoikeuksien toteutumisen ja turvapaikanhakijoiden inhimillisen kohtelun on oltava aina ensisijaista. Turvallisten alkuperämaiden luetteloa on tarkistettava ja päivitettävä luotettavasti, ja varsinkin Turkin ihmisoikeustilannetta on seurattava tarkoin. Vaikka kyseisten maiden kansalaisten kansainvälistä suojelua koskevat hakemukset voidaan käsitellä nopeutetussa käsittelyssä, hakemukset on käsiteltävä yksilöllisesti ja tarkasti. Jokaisen turvapaikanhakijan suojelutarve pitää käydä huolellisesti läpi.Turvapaikanhakijoiden sisäisten siirtojen osalta keskeistä on hakijoiden rekisteröinti (erityisesti Kreikka). Järjestelmä ei nykyisellään toimi, mikä oleellisesti vaikeuttaa sisäisten siirtojen toteuttamista. On myös edistettävä yhteisten tietojärjestelmien aikaansaamista, sillä tietojenvaihdossa on suuria ongelmia. Mikäli vapaaehtoisuuteen perustuvat sisäiset siirrot eivät onnistu odotetusti, niin on oltava valmius kehittää EU:n yhteisiä toimia ”.

Ed. Biaudet ehdotti ed. Karimäen kannattamana, että valiokunta hyväksyy seuraavan sisältöisen eduskunnan kannan: "Suomi pyrkii vaikuttamaan siihen, että EU maat eivät päätä luoda turvallisten alkuperämaiden listaa. Emme näe että sellainen lista tukee turvapaikkaprosessia millään tavoin, koska pakolaisstatuksen arviointi joka tapauksessa tapahtuu yksilöllisten olosuhteiden perusteella. Yhtäkään maata ei tule automaattisesti pitää turvallisena. Kansainvälinen oikeus lähtee siitä, että ihmisillä tulee olla oikeus hakea turvaa ja suojelua juuri heihin itseensä kohdistuvien syiden vuoksi, esimerkiksi henkilökohtaisen vainon vuoksi, vaikka lähtömaa olisi turvallinen suurimmalle osalle väestöä. Lista joka antaa joillekin maille yleisen statuksen turvallisena lähtömaana heikentää fundamentaalisella tavalla turvapaikan hakijan oikeudet oikeudenmukaiseen ja tehokkaaseen turvapaikkaprosessiin, koska listat monesti näyttävät johtavan suhteettoman raskaaseen todistustaakkaan turvapaikanhakijalle jotka ovat lähtöisin juuri näistä maista. Se voi äärimmillään johtaa siihen, että turvallisuuslausekkeen non-refoulement periaatteet vaarantuvat. Se voisi myös tarkoittaa turvapaikanhakijoiden syrjintää heidän kansalaisuutensa perusteella joka on vuoden 1951 Geneven pakolaissopimuksen artikla 3 vastainen. Lisäksi esitetty turvallisten maiden listaus muuttaa Suomen vallitsevaa käytäntöä Turkin osalta, mikä sisältää merkittäviä riskejä, koska Turkin ihmisoikeustilanne on vaihteleva eikä maata voi pitää turvallisena kaikille kansalaisilleen.Turkki ei ole allekirjoittanut YK:n pakolaissopimuksen vuoden 1967 pöytäkirjaa joka sitouttaa heidät käsittelemään myös Euroopan ulkopuolelta tulevien turvapaikanhakijoiden anomuksia. Tämän tulisi olla edellytys EU:n ja Suomen turvallisen palautuksien aloittamiselle. Suomi ja EU ei voi palauttaa turvapaikanhakijoita kolmansiin maihin joissa heillä ei käytännössä ole mahdollisuutta kansainväli-

seen suojeluun. Suomi korostaa että myös sellaisten turvapaikanhakijoiden joukossa, joilla ei ole perustetta kansainväliselle suojelulle on henkilöitä jotka ovat haavoittuvassa asemassa, tarvitsevat suojelua koska ovat esimerkiksi mahdollisia ihmiskaupan uhreja. Heidän oikeutensa suojeluun ei saa vaarantaa ja panostuksia ihmiskaupan uhrien ja muiden vakavien rikosten uhrien suojelemiseksi on tehostettava . Myös ns paperittomien siirtolaisten perus- ja ihmisoikeuksien turvaaminen tulee olla kaikkien toimenpiteiden perusteena. Suomen tulee vastustaa komission esitystä turvallisten maiden listasta ja Turkin kohtelemista ns turvapaikanhakijoille turvallisena maana".

Ed. Essayah ehdotti, että valiokunta hyväksyy seuraavan sisältöisen eduskunnan kannan: "Suomen tulee OSA -neuvostossa korostaa kunkin jäsenmaan ensisijaista vastuuta maahanmuutto- ja turvapaikkajärjestelmien toimintakyvystä myös lisääntyneiden maahanmuuttopaineiden alla, koska Dublin ja Schengen-säännöksiä ei tällä hetkellä noudateta. Tehokas EU:n ulkorajojen valvonta on keskeisin väline varmistaa vapaan liikkuvuuden alue eikä tämä tällä hetkellä toimi. Väliaikaisina toimenpiteinä ei tule hyväksyä menettelyjä, jotka ovat ristiriidassa Dublin-säännöksen pääperiaatteen kanssa.Sen sijaan Suomi on valmis neuvottelemaan uudelleensijoittamisesta kiintiöpakolaisjärjestelmän kautta, jonka kautta vastattaisiin tehokkaimmin kansainvälisen suojelun tarpeen täyttävien hätään.Suomen tulee OSA -neuvostossa vastustaa komission ajamaa ehdotusta Dublin-asetukseen lisättävästä pysyvästä sisäisten siirtojen kriisimekanismia koskevasta säännöstöstä. Komissio voisi sen perusteella päättää turvapaikanhakijoiden siirtämisestä EU-jäsenmaasta toiseen sekä siirrettävien ihmisten lukumäärästä delegoidulla säädöksellä. Tämä olisi merkittävä toimivallan siirto maahanmuuttopolitiikassa jäsenmailta komissiolle". Ehdotusta ei kannatettu.

Puheenjohtaja päätti, että ehdotuksia ei oteta käsiteltäväksi, koska neuvoston kokouksessa käsiteltäviä kysymyksiä on katsottava kuuluvan perustuslain 93 §:n mukaisesti valtioneuvoston toimivaltaan.

Muut asiat

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

Ed. Harakka, Essayah ja Marin merkittiin poistuneiksi.

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

18. Euroopan unionin neuvoston kokous 9.11.2015 (Ylimääräinen kilpailukykyneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 80/2015 vp Työ- ja elinkeinoministeriön muistio 4.11.2015 (asiakirja A 18)

Valmistelu

Asia käsiteltiin kirjallisessa menettelyssä. Merkittiin selvitys saaduksi.

19. Valtioneuvoston selvitys: Komission paremman sääntelyn paketti
Valtioneuvoston selvitys EU-lainsäädännön ja lainsäädäntöehdotusten arvioinnista Suomen kannalta

Valtioneuvoston E-selvitys E 23/2015 vp
Valtioneuvoston E-selvitys E 113/2013 vp
Liiteasiakirja Komission paremman sääntelyn paketti E 23/2015 vp (VNEUS2015-00410)
Liiteasiakirja EU-lainsäädännön ja -lainsäädäntöehdotusten arviointi Suomen kannalta EJ 20/2015 vp - E 113/2013 vp (VNEUS2015-00657)
Liiteasiakirja Kooste lausunnoista ministeriöiltä, muilta viranomaisilta ja sidosryhmiltä Asiakirjan EJ 20/2015 vp liite
Asiantuntijalausunto E 23/2015 vp SuV 06.11.2015 Suomen Kuntaliitto Asiantuntijalausunto Kuntaliitto (asiakirja A 19)
Asiantuntijalausunto E 23/2015 vp SuV 06.11.2015 Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry Asiantuntijalausunto MTK (asiakirja B19)
Asiantuntijalausunto E 23/2015 vp SuV 06.11.2015 Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry Asiantuntijalausunto STTK (asiakirja C 19)
Asiantuntijalausunto E 23/2015 vp SuV 06.11.2015 Kilpailu- ja kuluttajavirasto Asiantuntijalausunto Kilpailu- ja kuluttajavirasto (asiakirja D 19)
Asiantuntijalausunto E 23/2015 vp SuV 06.11.2015 työ- ja elinkeinoministeriö Asiantuntijalausunto TEM (asiakirja E 19)
Asiantuntijalausunto E 23/2015 vp SuV 06.11.2015 Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry Asiantuntijalausunto SAK (asiakirja F 19)
Asiantuntijalausunto E 23/2015 vp SuV 06.11.2015 maa- ja metsätalousministeriö Asiantuntijalausunto MMM (asiakirja G19)
Asiantuntijalausunto E 23/2015 vp SuV 06.11.2015 Pohjois-Karjalan maakuntaliitto Asiantuntijalausunto Pohjois-Karjalan maakuntaliitto (asiakirja H 19)
Asiantuntijalausunto E 23/2015 vp SuV 06.11.2015 Pirkanmaan liitto Asiantuntijalausunto Pirkanmaan liitto (asiakirja I 19)
Asiantuntijalausunto E 23/2015 vp SuV 06.11.2015 ympäristöministeriö Asiantuntijalausunto YM (asiakirja (asiakirja J 19) 19)
Asiantuntijalausunto E 23/2015 vp SuV 06.11.2015 oikeusministeriö Asiantuntijalausunto OM (asiakirja K 19)
Asiantuntijalausunto E 23/2015 vp SuV 06.11.2015 Suomen luonnonsuojeluliitto ry Asiantuntijalausunto Suomen luonnonsuojeluliitto (asiakirja L 19)
Asiantuntijalausunto E 23/2015 vp SuV 06.11.2015 valtiovarainministeriö Asiantuntijalausunto VM (asiakirja M 19)
Asiantuntijalausunto E 23/2015 vp SuV 06.11.2015 liikenne- ja viestintäministeriö Asiantuntijalausunto LVM (asiakirja N 19)
Asiantuntijalausunto E 23/2015 vp SuV 06.11.2015 Suomen Yrittäjät ry Asiantuntijalausunto Suomen Yrittäjät (asiakirja O 19)
Asiantuntijalausunto E 23/2015 vp SuV 06.11.2015 sosiaali- ja terveysministeriö Asiantuntijalausunto STM (asiakirja P 19)
Asiantuntijalausunto E 23/2015 vp SuV 06.11.2015 Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry Asiantuntijalausunto EK (asiakirja Q 19)
Asiantuntijalausunto E 23/2015 vp SuV 06.11.2015 Akava ry Asiantuntijalausunto Akava (asiakirja R 19)

Asiantuntijalausunto E 23/2015 vp SuV 06.11.2015 sosiaali- ja terveysministeriö Asiantuntijalausunto STM liite asiantuntijalausuntoon
Asiantuntijalausunto E 23/2015 vp SuV 06.11.2015 Suomen Kuntaliitto Asiantuntijalausunto Kuntaliitto liite asiantuntijalausuntoon

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, liite
- Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry, liite
- Akava ry, liite
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry, liite
- Suomen Yrittäjät ry, liite
- Suomen Kuntaliitto, liite
- Kilpailu- ja kuluttajavirasto, liite
- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, liite
- Suomen luonnonsuojeluliitto ry, liite
- työ- ja elinkeinoministeriö, liite
- maa- ja metsätalousministeriö, liite
- sosiaali- ja terveysministeriö, liite
- liikenne- ja viestintäministeriö, liite
- ympäristöministeriö, liite
- oikeusministeriö, liite
- valtiovarainministeriö, liite
- Pirkanmaan liitto, liite
- Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, liite

Valiokuntaan ovat saapuneet ilmoitukset, ei lausuttavaa:
- Etelä-Karjalan liitto
- Etelä-Pohjanmaan liitto
- Etelä-Savon maakuntaliitto
- Hämeen liitto
- Kainuun liitto
- Keski-Suomen liitto
- Kymenlaakson liitto
- Lapin liitto
- Pohjanmaan liitto
- Pohjois-Pohjanmaan liitto
- Pohjois-Savon liitto
- Päijät-Hämeen liitto
- Satakuntaliitto
- Uudenmaan liitto
- Varsinais-Suomen liitto

20. Muut asiat

- SuV:n tapaaminen MEP Jäätteenmäen kanssa to 12.11. klo 13.00-13.40, SuV:n kh. Aihe TTIP.

- SuV:n tapaaminen Unkarin varapuhemies Matrain kanssa pe 13.11.2015 klo 10.30-11.15, puhemiesneuvoston huone, S-talo

- Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuoden 2014 vuosikertomuksen esittelytilaisuus to 19.11. klo 11.00-12.00, Pikkuparlamentin auditorio

- su 29.11.- ti 1.12.15 COSAC-kokous, Luxemburg (SuV:n delegaation kokoonpano 6 edustajaa + virkamiehistö)

21. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 11.11.2015 klo 13.00

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Peter Saramo